
Marko Babić
PSALMI U MISNOM BOGOSLUŽJU

302

Služba Božja 3 | 09.

DVADESET I SEDMA KROZ GODINU "B" – Psalm 128, 1-6;

Molitva za blagoslov

Prava sreća uključuje mnogo raznolikih sastavnica. Među najdragocjenije ubrajamo: blagovati u miru trud vlastitih ruku, imati sklad i plodnost u obitelji, te mir u domovini. Puninu takve sreće nemoguće je dosegnuti u ovozemaljskom životu koji je isprepleten djelomičnom srećom i nesrećom. Zbog toga je težnja za srećom sastavnica čovjekova života ovdje na zemlji ali i iščekivanje potpuna ostvarenja u vječnoj domovini, nebeskom Jeruzalemu. O svemu tome pjeva pripjevni psalm današnje nedjelje obilježene svetopisamskim čitanjima o temeljima obiteljske sreće, ljubavi između muža i žene i djeci kao plodu te ljubavi.

Ovo je kratka duhovna pjesma od svega 45 riječi u izvorniku puna smirenja, svjetlosti i radosti. Sadrži dvije cjeline: u prva tri retka opjevana su čovjekova blaženstva, u zadnja tri blagoslovi. Za opis blaženstava koriste se slike loze i masline, dvaju stabala što obilježavaju obećanu zemlju Izabranoga naroda, ali i sam narod je čokot što ga prenese iz Egipta ... tlo mu pripravi i on pusti korijenje i napuni zemlju... lozje mu ko Božji cedrovi (Ps 80, 9-11).

Ovaj psalm ubrajamo u skupinu hodočasničkih psalama što su se pjevali za vrijeme hodočašćenja u Jeruzalem koji je na nadmorskoj visini oko 800 metara nad morem pa je ulazak u njega bio stvarno uspinjanje ali i slikovito uzdizanje k Bogu. U evanđeljima je zabilježeno da su Josip i Marija "svake godine išli u Jeruzalem o blagdanu Pashe, a kad je Isusu bilo dvanaest godina hodočastili su s njim prema običaju Blagdana" (Lk 2,41-42). Tom prigodom i Isus je pjevao ovaj psalm i slušao blagoslov što su ga svećenici zazivali nad hodočasnicima kad su

stizali u Hram: *Blagoslovio te Gospodin sa Siona, uživao sreću Jeruzalema sve dane života svojega.*

Blagoslovi su za istočnjake uvijek nešto konkretno. U ovom psalmu to je, prije svega, obiteljska plodnost. Upravo zbog toga, ovaj je psalm postao klasična pjesma svadbenog bogoslužja kod Hebreja, ali i kod kršćana. Loza je slika žene roditeljice života. Poput trsa puna grozdova i zelena lišća, žena okružena mnogošću djece znak je napretka i života. Maslina je također znak sigurnosti i napretka. Slika bujnih maslinovih mladica ovdje je primijenjena na djecu okupljenu oko stola. To je prvenstveno obiteljska slika, ali je kršćani primjenjuju i na sliku vjernika okupljenih oko euharistijskog stola. Gospodin ih hrani, ali oni su sretni i blagoslovjeni i zbog toga što će *uživati plod vlastitih ruku.*

Ovaj nas psalm može i treba potaknuti da Bogu zahvaljujemo i u trenucima sreće. Skloniji smo mu se obraćati kad smo u nevolji i kad nešto trebamo. Nisu rijetki kršćani koji s Bogom komuniciraju kao uslužnim servisom. Kad nam treba poslužimo se, kad ne treba ostavimo ga na miru. To je krivo shvaćanje Boga i njegova djelovanja. Radije se nadahnimo današnjim psalmom i naslijedujmo ga u veselu zahvaljivanju i blagoslivljanju.

DVADESET I OSMA KROZ GODINU "B" - Psalm 90,12-17;
Nauči nas dane brojiti!

Psalm 90. je jedini koji se pripisuje Mojsiju. Na početku je četvrte knjige psaltra što ga sačinjavaju psalmi 90.-106. Ubrajamo ga u skupinu mudrošnih pjesama jer u molitvi od Boga traži odgovor na pitanje što ga najčešće postavljaju mislioci, o čemu najčešće pjevaju pjesnici i za čim su tragali ljudi svih razdoblja i kultura: *čovjekova prolaznost i protok vremena.* U Knjizi Jobovoj ta je tema postavljena veoma zaoštreno ističući da je čovjek *gost stanova glinenih kojima je temelj u prahu zemaljskom* (4,19), a *od skoroteče su brži dani moji, bježe daleko, nigdje dobra ne videć.* Ko *čamci od rogoza hitro promiču,* ko *orao na plijen kada se zaleti* (9,25). Kao kontrapunkt čovjekove prolaznosti, stoji Božja neprolazna stalnost naglašena u 4.r. današnjega psalma: *Tisuću godina u očima tvojim ko jučerašnji je dan koji je minuo i kao straža noćna.* Tvrdrnja je pojačana konkretnim pjesničkim

slikama. Tu je izrazita usporedba između čvrstoće i stalnosti planina i nježnosti cvijeća što ujutro procvjeta i zeleni se, a uvečer se već suši i vene. Zatim psalmist koristi sliku jutarnjeg sna kojeg se više ne sjećamo čim se razbudimo.

Ovaj je psalam molitva za oproštenje grijeha. Ali to je kolektivna molitva u kojoj psalmist moli prvenstveno za grijehu naroda a ne svoje osobne. Zbog toga se u hebrejskom bogoslužju koristio kao pokornički čin kojim se traži oproštenje grijeha i propusta. Nešto slično kao što mi činimo na početku misnog bogoslužja. Izraelci su vjerovali da je svaka nesreća u životu posljedica nekoga osobnog grijeha. Dilema je riješena već kod Joba, a Isus je još odrješitiji kad je na pitanje: Tko je sagriješio da se slijepac takav rodio, odgovorio: *Nije sagriješio ni on ni njegovi roditelji* (Iv 9,3). Nevolja se može protumačiti i kao znak onima koji stoje da ne padnu. U tom je svjetlu Isus protumačio nesretan događaj kad se srušila kula u Siloi i usmrtila osamnaestoricu ljudi: *Mislite li da su ti bili veći grešnici od ostalih? Ne! Nego ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti* (Lk 13, 4-5).

Tri kitice današnjeg pripjevnog psalma donose tri duboke misli što dopunjaju razmišljanje mudraca u prvom misnom čitanju. Tko ima mudro srce zna cijeniti i dobro upotrebljavati sve dane što mu ih je Bog dao na raspolaganje. I obratno. Ali, za taj dar se treba ustrajno moliti i neprestano truditi. Mudar čovjek će trpljenje i kušnje iskoristiti i okrenuti na dobro. Za to psalmist moli: *Obraduj nas za dane kad si nas šibao, za ljeta kad smo stradali!* Božja dobrota će pomoći da uspije djelo naših ruku i u tome će se očitovati Božja slava.

Tome nas poučava Gospodin. A psalmist prosi od Boga više od znanja pravilno brojiti dane. On moli da Bog svojom milosnom naklonošću podrži i radošću obdari naše dane prožete kušnjama i nevoljama. Molimo Boga da njegova vječnost prodre u naš kratki život i naše djelovanje. Da i u našem kratkom protoku vremena zabljesne Božja slava te ono što izgleda besmisleno postane osmišljeno.

Za zaključak navedimo Origenovo tumačenje retka: *da kličemo i da se veselimo u sve dane!* u svjetlu Kristova uskrsnuća. Nakon što smo se obradovali zbog Kristova uskrsnuća po kojem vjerujemo da ćemo i mi jednoga dana biti otkupljeni i oživljeni, provodeći sada u radosti dane što su nam od života ostali, radujmo se pouzdano te pjesmama i hvalospjevima hvalimo Boga po Kristu našem Gospodinu.

DVADESET I DEVETA KROZ GODINU "B" - Psalm 33,4-5.18-22;
Pomoć i zaštita naša

Psalm 33. je pjesma hvale Bogu stvoritelju i uzdržavatelju svemira i povijesti koji je učinio da *zemlja bude puna dobrote Gospodnje*. To je pohvalnica Riječi Božjoj po kojoj je sve stvoreno i koja vodi i ravna povijest svega svijeta osobito pravednika. Uzvisuje jedinstvo fizičkog i čudorednog svijeta povezana u jedno vrhovnim Božjim promislom. Sadrži 22 retka, točno koliko je slova u hebrejskom alefbetu, pa je po tome kripto alefbetski.

Psalm je ukomponiran u tri cjeline što zajedno čine trilogiju pohvala Bogu. U prvom dijelu se slavi stvarateljska Božja riječ koja stvara veličanstven svemir što nalikuje kozmičkom hramu sagrađenu na temeljima djelotvorne Božje riječi i nije rezultat borbe bogova kako to sugeriraju kozmogonije drevnog Istoka. To je upravo ono što ističe Knjiga postanka na samom početku: *Bog reče ... i bi tako* (Post 1). Psalmist to ponavlja: *Jer on reče – i sve postade, naredi – i sve se stvori* (r.9).

305

Današnje tri kitice završnog dijela 33. psalma (r. 4-5 i 18-22) koristimo kao pripjevni psalam što povezuje Slugu pravednika iz Izajijine knjige i Markov izvještaj o Isusovoj pouci apostolima kako postati najveći u kraljevstvu Božjem. Psalm u tom dijelu uokviruje temu Božjega gospodovanja nad čovjekovim djelovanjem i doživljavanjem. Vjernik treba gajiti djetinje pouzdanje i nadu u Božju sigurnu zaštitu i pomoć. U kratkom odlomku ovoga psalma ta se nada izražava na više načina i ponavlja sedam, osam puta da bi dosegla vrhunac u završnom retku koji je uzet i za današnji pripjev: *Neka dobrota tvoja, Gospodine, bude nad nama, kao što se u tebe uzdamo!* U malo drugčijem prijevodu taj je redak preuzet i u glasovitom himnu *Tebe Boga hvalimo: Nek bude milosrde tvoje, Gospodine, nad nama, kako se ufamo u tebe.*

Redak neposredno prije dijela preuzeta u današnji pripjevni psalam veoma je znakovit i uvodi u pravo pouzdanje u Boga preko suprotnosti: *Ne spašava kralja vojska mnogobrojna, ne spašava velika sila junaka. Isprazno se od konja nadati spasenju, jačina njegova ne izbavlja* (r. 16-17). Nasuprot njima su oni koji se uzdaju u milost Gospodinovu. Nad takvima bdije oko Božje da im od smrti život spasi, da ih hrani u danima gladi (r.19).

Tu se očituje i katehetsko obilježje ovoga psalma. On prelazi u poziv na pouzdanje u Boga koji nije indiferentan na

aroganciju moćnika, a blizak je ljudskim slabostima koje krije i potpomaže nemoćnika koji se u njega pouzdaje i koji ga za to moli. Razmišljajući o tome, sv. Bazilije piše: *Skromnost onih koji služe Bogu očituje se u njihovu pouzdanju u Božje milosrđe. Onaj koji se ne pouzdaje u svoje velike pothvate, niti očekuje da će se opravdati vlastitim djelima, jedino se nada spasenju po milosrđu Božjem.*

TRIDESETA KROZ GODINU "B" - Psalam 126,1-6;
Sijati u suzama i žeti u pjesmi

306

Današnji pripjevni psalam nastavlja tematiku iz Jeremijine knjige naviještene u prvom čitanju ponavljajući središnji refren: *U suzama podoše, utješene sad ih vraćam.* To je pjesma oslobođenja zasužnjenih i njihov povratak na slobodu. Nastala je u vrijeme oslobođenja izraelskog naroda iz babilonskog sužanjstva i povratak u obećanu zemlju, ali je poprimila univerzalno obilježje oslobođenja svakoga ropstva. Zbog toga ova pjesma poprima osobito značenje u vrijeme bilo koje opasnosti, progonstva ili zatočenja. U njoj se trajno isprepliću prošlost i sadašnjost, strah i suze radosnice. To je u biti molitva za povratak sužnjeva svoga doba: *Vrati, Gospodine, sužnjeve naše!* Zbog toga su je kršćani uvijek doživljavali kao pouzdanu molitvu na povijesnom putovanju ispunjenu opasnostima i kušnjama, ali i vjernom nadom u Boga Oslobitelja i pomoćnika slabih i potlačenih.

Osobito je dirljivo slikovita i poučna središnja izreka u 5. r. koju bi trebalo češće ponavljati i u osobnim molitvama i zajedničkom pjevanju da se usiječe duboko u vjerničku svijest svakoga od nas: *Oni koji siju u suzama, žanju u pjesmi.* Slika je preuzeta iz poljodjelskog života. Pripremanje tla za sjetu najčešće prati obilje znoja i suza uz mnogo nepoznanica, neizvjesnosti i strahova od propasti i neuspjeha. Ali kad dođe vrijeme žetve, to se sve zaboravlja i otkriva da je bol bila plodna i isplativa. To je duboko životna pouka o otajstvu patnje koja je sastavnica života. Upravo nas je na to upozorio Isus uoči svoje muke i smrti: *Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo. Ako li umre, donosi obilat rod* (Iv 12,24). Zbog toga je ovaj psalam, u biti, pjesma nade i treba je koristiti osobito u vrijeme kušnje, straha i potištenosti s molitvom za ustrajnost i vjernost prvočnom zanosu i dobrom odlukama. Jer, ustrajnost u dobru,

pa i onda kad to ne shvaćamo ni mi ni naša okolina, u konačnici uvijek donosi smiraj, sreću i zadovoljstvo.

To je smisao onoga što je sv. Pavao pisao Galaćanima: *Tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duhu, iz duha će žeti život vječni. Neka nam ne dozlogrđi činiti dobro: ako ne sustanemo, u svoje ćemo vrijeme obilato žeti* (Gal 6,8-9).

Otajstvo središnje poruke: *Sijati u suzama i žeti u pjesmi*, kršćani su najprije gledali u otajstvu muke, smrti i uskrsnuća Kristova a potom su to primjenjivali i vlastitu sudbinu. Prisjećali su se učenici riječi kojima je Isus navijestio žalost što će ih zadesiti, ali i radost što će proizići iz te žalosti: *Zaista vam kažem: Vi ćete plakati i jadikovati, a svijet će se radovati. Vi ćete se žalostiti, ali će vaša žalost postati radošću* (Iv 16,20).

SVI SVETI - Ps 24, 1-6;
Naraštaj koji Boga traži

Svetkovini Svih svetih priliči traganje za odgovorom: *Tko smije uzći na goru Gospodnju, tko smije stajati na svetom mjestu njegovu?* Odgovor nalazimo u današnjim misnim svetopisamskim čitanjima ali i u pripjevnom psalmu. To su oni koji čine neizbrojivo mnoštvo od sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih što stoje pred licem Svevišnjega. To su svi oni koji su u životu ostvarivali sadržaj blaženstava o kojima Isus govori u evanđeoskom odlomku, ali i svi koji su ostvarivali čudoredne norme postavljene već u Starome zavjetu, a jedanaest ih je nabrojeno u Psalmu 15: čestito živjeti, provoditi pravičnost, istinito govoriti, ne klevetati jezikom, ne nanositi zla bližnjemu, ne sramotiti susjeda, prezirati zlikovce, poštovati bogobojske, njegovati prijateljstvo, ne kršiti prisegu, ne lihvariti, ne primati mito. To je bio sadržaj pouke što su je svećenici držali hodočasnicima u dijalogu prije ulaska u Hram.

U Psalmu 24., iz kojega su preuzete tri kitice za današnji pripjevni psalam, izdvojene su samo tri čudoredne norme koje je potrebno živjeti da bi se došlo k Bogu: prva je općenita (ruke nedužne i srce čisto), druga je u vertikali prema Bogu (ne predavati se ispraznim idolima), treća je u horizontali (ne zaklinjati se varavo).

Psalm je bio neobično drag prvim kršćanima jer su oni preko njega izražavali svoju vjeru u Kristovo kraljevanje nakon slavnoga uskrsnuća i nadu da će i sami biti priključeni toj

proslavi. Neki crkveni povjesničari smatraju da glasovito pismo namjesnika Plinija Mlađega caru Trajanu, koje spominje da su kršćani na svojim skupovima rano ujutro pjevali Kristu kao Bogu, imalo pred očima upravo Psalm 24.

Sv. Ivan Evanđelist, opisujući Isusov svečani ulazak u Jeruzalem prije njegove muke i smrti, primjenjuje kraljevsko ustoličenje, najavljeno u ovome psalmu, na Krista *Poslanika Gospodnjeg, kralja Izraelova ... Evo kralj tvoj dolazi sjedeći na magaretu* (Iv 12, 13.15). Ivan, svjedok očeviđac toga svečanog ulaska, ne zaboravlja zabilježiti da *učenici njegovi tada ne razumješe, ali kad se Isus proslavi, sjetiše se da je to bilo o njemu pisano i da su njemu to učinili* (Iv 12,16).

Isus Krist je prvi koji je zasluzio uzići na Goru Gospodnju i zasjesti s desna Bogu na svetom mjestu njegovu. On je pravi *Kralj slave*, kako ga je prozvao sv. Pavao (1 Kor 2, 8). Vrata što *podiju nadvratnike svoje da uniđe Kralj slave* prizivaju otajstveni trenutak Kristova slavnog uskrsnuća od mrtvih i njegova svečanog ulaska u slavu nebesku. I on će kraljevati sve dok ne podloži svojim nogama sve neprijatelje. A posljednja pobjeda neprijatelja bit će pobjeda nad smrću (Usp. 1 Kor 15,25 sl). I u njoj će postati dionici svi oni koji *Boga traže* ... i pristupaju mu iskrena i čista srca. A upravo je to sadržaj današnje svetkovine Svih svetih. Molimo Boga na današnju svetkovinu i svaki put na početku mise da nas učini dionicima kraljevanja s njima i Kristom uskrslim.

TRIDESET I DRUGA KROZ GODINU "B" - Psalm 146,6-10; *Potporanj sirotama i udovicama*

Današnji pripjevni psalam je dio 146. psalma koji je prvi od pet zaključnih psalama, tzv. "treći Hallel", kojim završava čitava zbirka od 150 psalama. Već je u drevnom hebrejskom bogoslužju korišten kao tipična jutarnja hvala Bogu u sinagogi, s naglaskom na priznanju da Bog ravna ljudskom poviješću općenito kao i poviješću svakoga pojedinca. Ta središnja tema razrađena je kroz dvanaest božanskih atributa: stvoritelj neba i zemlje, vjeran dovjeka, vraća pravicu potlačenima, davatelj kruha gladnima, osloboditelj sužanja, otvarač očiju slijepcima, podizatelj prgnutih, ljubitelj pravednih, zaštitnik tuđinaca, podupiratelj sirota i udovica, mrsitelj putova grešnicima, kralj

dovijeka. Zbog svega toga, treba se odazvati pozivu pripjeva današnjem psalmu: *Hvali, dušo moja, Gospodina!*

Tri kitice ovoga psalma uvrštene su u današnje misno bogoslužje kao produžetak i odjek prvoga misnog čitanja o udovici koja je nahranila kruhom proroka Iliju. Time je nasljedovala Boga iz današnjeg psalma koji *gladnim kruha daje*. O toj simpatično uslužnoj udovici zanosno je pisao sv. Ambrozije koji u njoj gleda lik Crkve kojoj se *brašno nije potrošilo niti se vrč s uljem ispraznio. Tisućama ona dnevno sprema kruh s neba i maže ih uljem radosti. Krist, pravi Ilij, obećao joj je vječno trajanje nebeskih otajstava.*

Ali, ovaj psalam je istovremeno i uvod u odlomak iz Markova evanđelja o siromašnoj udovici koja je *ubacila u riznicu više od svih ostalih ... jer je ubacila sve što je imala* (Mk 12, 44). Isus je to iskoristio da upozori učenike na opasnost oholosti farizeja i pismoznanaca koji *proždiru kuće udovičke ... vole prva sjedala u sinagogama i pročelja na gozbama*. Očito je da oni svoje pouzdanje temelje na ljudskoj prolaznosti a ne na Božjoj vječnosti.

Čovjek je trajno postavljen pred dvostruk izbor: pouzdati se u smrtna i prevrtljiva čovjeka ili u Boga koji *ostaje vjeran dovičku*. Čovjekov život se odvija u neprestanom laviranju između ta dva pouzdanja. Čovjek je po svojoj naravi "adam" – zemljani, "tanana nit njegovo uzdanje, a ufanje mu kuća paukova" (Job 8, 14). U tom je duhu Izaija relativizirao snagu Egipćana u odnosu na Izabrani narod: *Egipćanin je čovjek a ne Bog, njegovi su konji meso a ne duh* (Iz 1, 33).

Isus se u svojim riječima i djelima svrstao na stranu siromašnih i prezrenih od rođenja u Betlehemu do Kalvarije. Zahvaljivao je Ocu jer je otajstva kraljevstva *objavio malenima*. Njegova mnogobrojna čudesna su bila znak toga opredjeljenja: umnažanje kruha gladnima, oslobođenje zarobljenih grijehom, otvaranje očiju slijepcima ...

Razmišljajući o r. 7. ovoga psalma, Origen piše: *Gospodin daje kruh gladnim i oslobađa zasužnjene... Gladujemo za Kristom a on nam je dao kruh s neba. Kruh naš svagdanji daj nam danas! Oni koji tako govore gladni su toga kruha. Oni koji trebaju kruh su izgladnjeli. a glad je u punini utažena euharistijskim sakramentom u kome se čovjek hrani Kristovim Tijelom i Krvlju. To je kruh za nas odabранi.*

TRIDESET I TREĆA KROZ GODINU “B” - Psalm 16, 5.8-11
Gospodin – moja baština

Predzadnja je nedjelja liturgijske godine, a posljednjim je nedjeljama liturgijske godine svojstveno da razvijaju eshatološke teme naglašene u evanđeoskim odlomcima što prethode izvještaju o muci Kristovoj. Misao na “posljednje stvari” potiče vjernika na ozbiljnost i razboritost. Već je starozavjetni mudrac dao koristan savjet: *U svim svojim djelima misli na svoj konac pa nećeš nikada sagriješiti* (Sir 7,36). Na to nas opominje i prvo misno čitanje iz proroka Danijela, osobito opomena da će se *probuditi svi koji snivaju u prahu zemljinu*. Ali, *jedni za život vječni, drugi za sramotu*.

Između Danijelove vizije *velike tjeskobe* na koncu vremena i Markove najave dolaska *Sina Čovječjega na oblacima s velikom moći i slavom* stoji dio Ps 16. sa snažno izraženom vjerom i spokojnom molitvom, jer mi Gospodin *neće ostaviti dušu u podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda*. Sigurnost nade pjesnik temelji na potpunu predanju Bogu koji je njegova jedina *baština*. Po toj izjavi možemo zaključiti da je tvorac pjesme svećenik iz Levijeva plemena, jer oni jedini od izraelskih plemena nisu imali udjela u raspodjeli zemlje nakon izlaska iz Egipta. Bili su određeni da služe u hramu i žive od dobrovoljnih priloga i ne brinu se oko stjecanja imovine. Sam Gospodin je bio njihova baština.

Sv. Augustin tumači: *Psalmist ne kaže: O, Bože, daj mi baštinu! Što ćeš mi dati kao baštinu? Kaže međutim: Sve ono što mi ti možeš dati osim tebe samoga, bezvrijedno je. Budi ti sam moja baština. Tebe ja ljubim ... Nadati se Bogu od Boga, biti ispunjen Bogom od Boga. On ti dostaje, izvan njega ništa ti nije dosta*no.

Treća kitica današnjega pripjevnog psalma vodi naš duh prema ostvarenju punine života u vječnosti. Jedino Bog može pokazati stazu kojom se dolazi do toga života u kome je *punina radosti lica Božjega*. To je *blaženstvo vječno zdesna Bogu*. Samo se tu može učvrstiti sidro naše nade kao što su to zdušno činili prvi kršćani od samih početaka. Sv. Petar u nastupnom govoru na Duhove navodi upravo drugi dio ovoga psalma s uskrsonom i kristološkom primjenom: *Bog njega uskrisi oslobođivši ga grozote smrti jer ne bijaše moguće da ona njime ovlada* (Dj 2,24).

I sveti Pavao aludira na ovaj psalma kada je u sinagogi u Antiohiji Pizidijskoj naviještalo Kristovo pashalno otajstvo: *Nećeš dopustiti da Svetac tvoj istrune. A David je umro pošto je svoj život proveo služeći Bogu, pridružio se svojim očevima i istrunuo. Ali onaj koga je Bog uskrisio nije istrunuo* (Dj 13, 35-37).

Kao što se starozavjetni levit osjećao usamljen u mnoštvu svojih suvremenika zaokupljenih obrađivanjem i čuvanjem „baštine“, tako i mi danas proživljavamo nerazumijevanje i neshvaćanje ako navješćujemo otajstvo križa na putu do proslave. Idoli su mnogobrojni i raznoliki: novac, moć, potpuna nezavisnost, utrka za gomilanjem materijalnih stvari ... Svatko može u sebi pronaći nekoga svoga idola kome je podložan i kome se klanja. Današnji psalam potiče da ne podlegnemo tom iskušenju nego da molimo Boga da nas osloboodi robovanja idolima da bismo iz dubine duše mogli isповједiti: *Bog je moja baština!*

KRIST KRALJ SVEGA STVORENOGA – Ps 93, 1-2.5;

Kralj u sjaj zaodjeven

Svetkovina Krista Kralja svega stvorenja doziva u pamet Božju suverenost nad svim što postoji i što se događa. On je Alfa i Omega – Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi, Svevladar, ističe sv. Ivan u današnjem drugom misnom čitanju. To je isti onaj što ga je prorok Danijel navijestio, Pilat osudio, Otac nebeski proslavio i postavio *vladarom nad kraljevima zemaljskim*.

Vezu među svetopisamskim čitanjima što obrađuju Kristovo kraljevanje čini Psalm 93. koga tumači, s pravom, ubrajaju u skupinu kraljevskih psalama od kojih su neki izričito mesijanski, a neke su kršćani kasnije tako shvaćali. Uz Ps 93. tu ubrajamo psalme 47. i skupinu od 96. do 99. To su pjesme prvenstveno o Božjem vladanju svemirom i poviješću. To izražava i veseli poklik na početku današnjeg psalma što je uzeto i za pripjev: *Gospodin kraljuje, u sjaj zaodjeven!*

Ali, taj neizmjerni, svemoćni i nepobjedivi Bog blizak je ljudima i njegova *obećanja vjere predostojna*. Psalmist hvali aktivno Božje vladanje u stvaranju svijeta i otkupljenju čovjeka. Bog nije beščutni vladar koji prebiva u dalekim nebesima, nego je on prisutan u svom narodu kao moćan pomoćnik i suočjećajan izbavitelj.

Kršćani su od svojih početaka ovaj psalam primjenjivali na Krista Gospodina i Spasitelja. Tako Origen piše: *Gospodin je kraljevao odjeven ljepotom. To znači da onaj koji je drhtao u bijedi tijela sada blješti u božanskom veličanstvu... Rijeke i vode što podižu svoj glas moćne su pojave proroka i apostola koji proglašavaju Gospodinovu čast i slavu, naviještaju njegov sud čitavom svijetu.*

Završni redci ovoga psalma čine veličanstvenu pohvalu Bogu gospodaru povijesti: *Tvoja su obećanja vjere predostojna, svetost se dolikuje domu tvojemu, Gospodine, u sve dane!* To je zanosna molitva što rađa pouzdanje i nadu u trenucima straha i neizvjesnosti što ih donose neprotumačiva i opasna događanja u svijetu. Jeku ovoga psalma možemo osjetiti i u Otkrivenju kad pisac u zanosu gleda nebesku proslavu pobjede nad babilonskim ugnjetavanjima: *Uto čuh nešto kao glas golema mnoštva, kao šum velikih voda, kao prasak jakih gromova: Alleluja! jer se domognu kraljevstva Gospodin, Bog naš, Svermogući* (19,6).

Bogu služiti znači kraljevati i sudjelovati u proslavi djece Božje. Zbog toga molimo Boga da sve što je stvoreno, oslobođeno robovanja, služi Božjem veličanstvu i njega slavi po onome koji nas je svojom krvlju otkupio i učinio kraljevstvom i svećenicima Bogu i Ocu.